

delvise prøvestopaf tale af 15. august 1963, som forbyder atomforsøg i atmosfæren, det ydre rum og under vandet, overenskomsten vedrørende de principper, der ligger til grund for staters handlinger ved udforskningen og anvendelsen af det ydre rum inklusive månen og andre himmellegemer af 1967, som forbyder placeringen af atom- og andre masseødelæggelsesvåben i det ydre rum og påbyder demilitatisering af himmellegemer, overenskomsten vedrørende forbud mod placering af atomvåben i Latinamerika samt aftalen vedrørende ikke-spredning af atomvåben af 1968. Der er også grund til tilfredshed med de fremskridt, som gøres under SALT-forhandlingerne mellem Sovjetunionen og USA, som generalsekretæren betegner som de mest betydningsfulde og afgørende nedrustningsforhandlinger siden den 2. verdenskrig.

I det konventionelle våbenkapløb, som absorberer langt størstedelen af de samlede militære udgifter, har der kunnet konstateres en øget aktivitet. Særlig beklagelig er den tendens, som igennem de senere år har kunnet konstateres hen imod en fortsat relativ forøgelse af udviklingslandenes militære budgetter.

Den positive ånd, der har hersket i CCD under forhandlingerne om et udkast til traktat om forbud mod placering af atomvåben og andre masseødelæggelsesvåben på havbunden og dennes undergrund, hilses med glæde, og generalsekretæren føler sig overbevist om, at forhandlingerne vil resultere i et traktatudkast, der vil kunne støttes af en vid kreds af FN's medlemslande. Traktaten vil bl. a. blive et første skridt mod yderligere foranstaltninger på nedrustningsområdet.

Det er med beklagelse, at generalsekretæren konstaterer, at 45 år efter vedtagelsen af aftalen, der forbyder anvendelsen af giftgasser og andre bakteriologiske våben i krig, har kun omkring 70 stater undertegnet aftalen. Over $\frac{1}{3}$ af FN's medlemsstater står således stadig udenfor, og generalsekretæren appellerer til denne gruppe lande om at undertegne aftalen. En tilsvarende appel retter generalsekretæren til de lande, som endnu 7 år efter undertegnelsen af den delvise prøvestopaf tale ikke har tiltrådt denne. Det er generalsekretærens håb, at det i det kommende nedrustningstiår vil være

muligt at inddrage Frankrig og Kina i de øvrige stormagters nedrustningsdrøftelser. For at skabe en bredere forståelse for nødvendigheden af at gennemføre nedrustningsforanstaltninger, er det generalsekretærens hensigt at foretage en undersøgelse af de økonomiske og sociale følger af våbenkapløbet og de omfattende militære udgifter, som for hele verden i indeværende år anslås at ville overstige 200.000 mill. dollars.

Det ydre rum og havbunden.

Generalsekretæren udtrykker tilfredshed med udviklingen i det internationale samarbejde vedrørende den fredelige udnyttelse af det ydre rum og håber, at en overenskomst vedrørende de principper, som ligger til grund for medlemsstaternes udforskning af det ydre rum, vil blive afsluttet under den 25. generalforsamling.

På havbundsområdet er der forhandlinger i gang om en aftale vedrørende den fredelige udnyttelse af havbunden udenfor det nationale søterritorium. Generalsekretæren håber, at et udkast vedrørende principperne herfor vil blive godkendt af havbundskomiteen. Der kan i havbundskomiteen endvidere konstateres en stigende erkendelse af nødvendigheden af at bekæmpe forureningsfaren i havene.

Mellemøsten og Cypern.

Generalsekretærens bemærkninger vedrørende situationen i Mellemøsten er skrevet på et tidspunkt, hvor ambassadør Jarring havde genoptaget sine mæglingsbestrebelse og der som følge heraf var grund til en vis optimisme med hensyn til mulighederne for en fredelig løsning af konflikten. Med den udvikling, der senere skete i situationen i området, og afbrydelsen af de på grundlag af den amerikanske fredsplan førte forhandlinger må generalsekretærens forsigtigt optimistiske vurdering anses for at have mistet sin aktualitet.

Generalsekretæren konstaterer, at situationen på Cypern ikke har undergået nogen væsentlig ændring i løbet af det sidste år. Der er stadig ro på øen, og samtaler mellem de to befolkningsgruppers ledere fortsætter, selvom der kun gøres beskedne fremskridt mod en løsning af de grundlæggende proble-